

JUMHURIYYAR MISRA TA LARABAWA

٢٣ Zul- Qida, ١٤٤٠

MA'AIKATAR ADDININ MUSULUNCI

٢٦ Yuli, ٢٠١٩

(١)

AMFANAR AL'UMMA A MA'AUNIN SHARI'A

Godiya ta tabbata ga Allah Ubangijin talikai, wanda a cikin littafinsa mai girma yake cewa: **((Ku yi taimakekeniya da juna akan ayyukan biyayya da tsoron Allah, kada ku kuskura ku yi hada baki wajen sabon Allah da zalunci))**. Ina shaida wa babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah shi kadai, ba shi da abokin tarayya. Ina shaida cewa lallai shugabanmu, kuma Annabinmu Muhammadu, bawan Allah ne, kuma Manzonsa. Ya Ubangiji, ka yi masa salati da tsira, da albarka, shi da Alayensa da Sahabbansa da duk wafanda suka bi tafarkinsu da kyautatawa har zuwa ranar sakamako.

Bayan haka:

Lallai masu yi wa hukunce - hukuncen Shari'ar Musulunci ingantacciyar fahimta za su ga cewa lallai hukunce - hukuncen sun zo ne domin biyan bukatun bayi, da na kasa, da kuma daukaka ruhin dan Adam zuwa ga babban matsayi, duk abin da zai biya bukatun al'umma, to kuwa ya yi daidai da Shari'a, koda kuwa bai zo a Nassi farara ba, duk kuma abin da ya ci - karo da maslahar al'umma, da amfanarsu, to kuwa lallai ba shi da asali a cikin Shari'ar Allah mai cike da tsarki.

Lallai addinin Musulunci bai san son - kai, da rashin shiga cikin ayyukan jama'a al'umma, ko nuna halin ko in kula ba, bai kuma san rinjayar da maslahar tsiraru akan maslahar al'umma ba, abin da addinin Musulunci ya sani shi ne: abubuwan da al'umma gaba daya ne za su amfana, da baiwa ta gaskiya, da

(۲)

taimakekeniya akan biyayya da tsoron Allah, waƙanda aka haɗa su da soyayya, da kuma fifita al'umma akan kai, har dai al'umma ta sami cigaban da ta sanya a gaba, a kuna samar da taimakekeniya tsakanin masu hali da marasa shi, ya zamana aikin da mutum yake yi, yana yi ne domin amfanar al'umma, hakan kuma ya zamo sanadiyyar ƙarfafa soyayya, da kishin ƙasa a cikin zukatan 'yan ƙasa, su ji kansu tamkar jiki ɗaya da idan wata gaba ta cutu, duka sauran gaɓoɓi za su kamu da rashin barci da raɗaɗi, alhairin Allah ya kai zuwa ga Ahmad Shaukiy da yake cewa:

"Ƙasa ce da matasan cikinta suka rasu; domin ita ƙasar ta rayu, suka gusa domin al'ummarsu su rayu.."

Lallai babu shakka duk mai duba ta lura zuwa ga littafin Allah Maɗaukakin Sarki, zai fahimci cewa lallai babban manufa ta shar'anta wa mutane hukunƙe - hukunƙe ita ce tabbatar da maslahohin al'umma, ta hanyar jawo masu alhairi, da duk wani abu da zai amfane su, da kuma tunkuɗe masu duk wani abu mai cutarwa da yake da sharri ne, lallai Alƙur'ani mai girma ya tabbatar da cewa: kiyaye maslahar al'umma, da biya masu buƙatu shi ne manhajin Annabawa da Manzanni baki ɗaya, lallai Allah Maɗaukakin Sarki bai aiko kowane Annabi da Manzo ba, sai domin jin daɗin al'ummarsa, da kuma samar masu da dukan alhairi, ba tare da ya jira kowane irin fa'ida, ko amfani na duniya ba, Allah Maɗaukakin Sarki ya faɗi ta bakin Annabi Nuhu (AlaiHis Salam) cewa: **((Ya ku mutane ne, ba fa**

(۳)

kudfi nake nema a wurinku ba, lada na yana wurin Allah ne kadai..)), haka ma Allah mai girma ya fadi ta bakin Annabinsa Ya'akub (AlaiHis Salam) cewa: **((Ya ku mutane na, ba fa kudfi nake nema a wurinku ba, lada na yana wurin wanda ya halicce ni ne, ya kamata ku fahimci haka..)).** Ga ma Khalilur - Rahman, Annabi Ibrahim (AlaiHis Salam) yana rokon Ubangijinsa Mai girma da daukaka da wata addu'a, da take bayyana irin yanda yake kai - goro - da - mari wajen nema wa al'ummarsa alhairi, da kuma duk wani abu da zai amfane su, yana cewa: **((Ya Allah Ubangiji, ka sanya wannan garin cikin aminci da tsaro, ka azurta mutanen cikinsa -da suka yi imani da Allah da ranar lahira- da abinci iri - iri..)),** kuma kowa ya sani cewa abin da ake nufi da gari a wannan ayar shi ne mutanen garin. Haka ma ya roka masu arzikin da zai wadatar da su ga barin bukatuwa zuwa ga waninsu, domin idan kasa ta zamo cikin aminci da tsaro, kuma ya zamana duk abubuwan da mutane suke bukata akwai su a ciki, hakan babu shakka yana taimaka wa mazauna garin wajen yi wa Allah Madaukakin Sarki biyayya, cikin natsuwar zukata, da kwanciyar hankali, za kuma su yi aiki wajen samar da manufar Allah Madaukakin Sarki ta halitta, ta hanyar raya doron kasa, da kawo gyara a cikinta, domin Allah mai girma yana cewa: **((Shi Allah Madaukakin Sarki, shi ne ya halicce ku daga kasa, ya kuma nemi da ku raya ta..)),** haka ma mai girma da daukaka yana cewa: **((Kada ku yi barna a bayan kasa bayan an riga an gyara ta..)).**

(٤)

Lallai shari'ar Musulunci da Annabi Muhammadu (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya zo da ita, ta zo ne domin ta daukaka darajar wannan ka'ida ta mutuntaka, da kawo gyara a cikin al'umma, domin ta kafa ka'idojin kiyaye rayuwar zamantakewa a farkashin zaman lafiya, da kwanciyar hankali, da kuma cigaban al'umma, da daukakarta, ta hanyar gabatar da abin da amfaninsa zai karade al'umma, akan tafaitaccen amfanin da zai takaita da mutum daya, ku wasu 'yan tsiraru, da kuma tsattsara abubuwa daidai da muhimmancinsu domin rayuwa ta tabbata, lallai tarihin rayuwar Annabi mai daraja da tsarki, da ta sahabbai masu karamci, cike suke da irin wannan babban abu da yake tabbatar da abin da muka ambata, alal misali:

An ruwaito Hadisi daga Ummul Muminina A'isha (Allah ya kara yarda da ita) ta ce: (Da mun so mu koshi da kuwa mun koshi, amma dai kawai Annabi Muhammadu (Sallallahu alaiHi wa sallam) yana fifita waninsa akan kansa), lallai (Sallallahu alaiHi wa sallam) yana fifita waninsa akan kansa, da akan ma iyalan gidansa, duk kuwa da tsananin bukatar da suke da shi, an ruwaito Hadisi daga Abu Sa'id al- Khudriy (Allah ya kara yarda da shi) ya ce: wata rana muna kan tafiya tare da Annabi (Sallallahu alaiHi wa sallam), sai wani mutum ya zo akan abin hawansa, ya ce: sai ya fara kalle - kalle dama da hauni, sai Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya ce: **(Wanda duk yake da abin hawa karin akan wanda yake a kai, to ya bai wa wanda ba shi da abin hawa, wanda duk yake da karin guzuri**

(e)

akan guzurinsa, to ya bayar da shi ga wanda ba shi da guzuri), ya ce: haka ya yi ta fadi nau'o'i iri - iri na dukiya, har sai da muka ga kaman babu wani da yake da hakkin ya mallaki sama da abin da yake bukata.)

Hadisi ya zo a cikin Sahihul Bukhari, da Sahihu Muslim daga Sayyida A'isha (Allah ya kara yarda da ita) ta ce: Wata baiwar Allah miskiniya, ta zo wuri na tana dauke da 'ya'yanta guda biyu, sai na ba ta dabinai guda uku, sai kuwa ta bai wa kowanne daga cikinsu dabino daya, ta dauki dayan dabinon za ta kai bakinta, sai 'ya'yan nata suka nemi ta kara masu, sai kuwa ta raba masu wannan dabino da ta so ta kai bakinta, sai wannan abu da ta yi ya burge ni, na kuwa fada wa Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) abin da wannan mata ta yi, sai ya ce: **(Lallai Allah ya yi mata alkawarin aljanna, ko ya 'yanta ta ga barin wuta)**, idan har wannan shi ne sakamakon wadda ta fifita 'ya'yanta akan kanta, ina kuma ga wanda ya fifita masu rauni da mabukata da miskinai?!

Ga kuma Sayyiduna Usman Bn Affan (Allah ya kara yarda da shi) a shekarar da aka yi fari, lokacin da talauci da yunwa suka addabi Musulmai, sai aka kawo hajarsa daga garin Sham, ga ta nan rakuma dubu ne suke dauke da "burri" da "zabibi" (busasshen inabi), sai 'yan kasuwan Madina suka yi masa tsinke, sai ya ce masu: mene kuke so? Sai suka ce masa: lallai ka san mene muke so, ka sayar mana da wannan haja da ta zo maka, domin ka san irin yanda mutane suke bukatarsu, sai ya ce: cikin soyayya da karamci, ribar nawa za ku sanya mini? Sai

(٧)

suka ce: akan kowane dirhami ɗaya za mu kara maka dirhami biyu, sai ya ce masu: an ba ni ribar da ta fi haka, sai suka ce : dirhami huɗu? Sai ya ce: an ba ni ribar da tafi haka, suka ce: dirhami biyar, sai ya ce: an ba ni ribar da ta fi haka, sai suka ce masa: Ya Abu Amru, a Madina babu wasu ‘yan kasuwa bayan mu, babu kuma wanda ya riga mu zuwa wurinka, saboda haka wane ne ya yi maka wannan ƙari? Sai ya ce: Lallai Allah ya ba ni goma akan kowane dirhami ɗaya, shin za ku yi mini ƙari akan haka? Sai suka ce: a’a, sai ya ce: Na sanya Allah ya zama shaida, lallai duka abin da rafuman nan suke ɗauke da su na bayar da shi sadaka ga miskinai da talakawan Musulmai.

Haka ma lokacin da Annabi (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya yi nuni wa sahabbai da su sayi rijiyar Rumata, kasancewar ta ta wani Bayahude ne da ya wuce gona da iri wajen sanya kudin ruwanta da tsada, sai (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya ce: **(Wane zai sayi rijiyar Rumata, ya zamo ba shi da bambanci da sauran Musulmai wajen ɗibar ruwanta?)**, sai Sayyiduna Usman (Allah ya kara yarda da shi) ya tafi wurin wannan Bayahude ya nemi ya sayar masa, sai ya ƙi ya sayar masa duk cikanta, sai ya sayi rabinta akan kudi dirhami dubu goma sha biyu, ya kuma mika ta ga ɗaukacin Musulmai, sai ya zamana Sayyiduna Usman yana da kwana ɗaya, kwana ɗaya kuma na Bayahude. Idan ranar Sayyiduna Usman ta zo, sai Musulmai su ɗebi abin da zai ishe su na kwanaki biyu. Da Bayahuden ya ga haka, sai ya ce: ka bata mini rijiya ta, sai ɗaga ɗaya rabin, sai kuwa Sayyiduna Usman (Allah ya kara yarda da shi) ya saya

(Y)

akan kudi dirhami dubu takwas, a nan Sayyiduna Usman (Allah ya kara yarda da shi) ya amsa kiran Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) ne ya sayi wannan rijiyar, saboda kiyaye maslahar al'ummar Musulmai baki daya.

A zamanin Sayyiduna Umar Bn al- Khaddaf (Allah ya kara yarda da shi), lokacin da Masallacin Harami ya yi wa mutane kadan, (Allah ya kara yarda da shi) ya tirsasa wa masu makwabtaka da Masallacin a kan su sayar da gidajensu, ya ce: **“Ku ne kuka zauna a Ka’aba, ba Ka’aba ne ya zauna akanku ba”**.

Haka ma Sayyiduna Usman Bn Affan (Allah ya kara yarda da shi) ya yi a karo na biyu, ya ce: **“Lallai hakuri na ne ya rufe ku, domin Umar ya yi maku haka amma ba ku ce komai ba”**, sannan ya bayar da umurnin a tsare su a matsayin “ta’aziri”, inda hakan yana nuna halaccin kwace mallakar mutum daya, ko ta wasu ‘yan tsiraru saboda maslahar al’umma, kaman fadada hanyoyi, da makabartu, ko gina Masallatai, da samar da manyan katangu masu bayar da kariya, da gina hukumomin al’umma, irinsu: asibitoci, da makarantu, da sansanonin ‘yan gudun hijira, da makamanta haka; domin akan gabatar da maslahar al’umma akan maslahar mutum daya, ko ta ‘yan tsiraru.

A nan muna kara tabbatar da cewa: lallai ingantacciyar fahimtar addini ta tabbatar da cewa a cikin surorin amfanar al’umma, da addininmu mai girma ya kwadaitar akai, ya kuma kira mutane zuwa ga su, akwai: lura da halin da mutane suke

(A)

ciki, da kuma jera abubuwan da suke bukata daidai da muhimmancin bukatar al'umma, idan mutane suna bukatar a gina masu asibitoci, da wuraren shan magani na talakawa da ba su kulawa ne, to hakan shi ne akan gaba, idan kuma al'umma tana bukatar a gina makarantu ne, da cibiyoyin ilimi da tsattsara su yanda suka kamata, da bayar da kulawa ta musamman ga daliban ilimi, to hakan shi ne a kan gaba, idan kuma an fi tsananin bukatar sauka wa marasa shi hanyar yin aure, da biyan bashin wanda bashi ya yi masu kanta, da yaye damuwar masu damuwa, to hakan shi ne akan gaba.

**Wannan kenan, ina nema wa kai na da ku gafara daga Allah
Madaukakin Sarki.**

Godiya ta tabbata ga Allah Ubangijin talikai, tsira da amincin Allah su tabbata ga cikamakin Annabawansa da Manzanninsa, Ina shaida wa babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah shi kadai, ba shi da abokin tarayya. Ina shaida cewa lallai shugabanmu, kuma Annabinmu Muhammadu, bawan Allah ne, kuma Manzonsa (Sallallahu alaiHi wa sallam). Ya Ubangiji ka yi masa salati da tsira, da albarka, shi da Alayensa da Sahabbansa baki daya.

Ya 'yan uwana Musulmai:

(9)

Lallai addinin Musulunci ya bai wa jera ayyuka daidai da muhimmancinsu, da bukatsuwa zuwa gare su muhimmanci, kai har a fagen gabatar da ayyuka na gari, idan an sami cin - karo tsakanin maslahar al'umma da ta mutum ɗaya, ko ta 'yan tsirarun mutane, to addininmu ya bayar da umurnin a gabatar da maslahar al'umma a kan gaba, domin maslahar al'umma ta kowa da kowa ce, amfaninta zai game gaba ɗaya, ita kuwa maslahar mutum ɗaya, ko ta 'yan tsiraru masu shi kawai za ta amfana, da a ce za a sami wani mutum da yake aiki a wata ma'aikata, da yake amsar albashi akan aikin nasa, amma kuma yakan kwashe tsawon dare wajen yin sallah da kiyamullaili, idan rana kuma ta yi, ya tafi wajen aikinsa a gajiye, ya kasa gabatar da aikin da ya wajaba akansa, ya zamo maslahar wannan ma'aikata ta lalace saboda shi, da ma maslahar al'ummar da wannan ma'aikatar take hidimta wa, shin wannan ba tozartar da amana, da cin dukiyar mutane ta hanyar barna, da kuma rikon sakainar kashi wa wajiban da suka rataya akansa ba ne? Da haka ya wofintar da wajiban da suka rataya a wuyarsa saboda nafilfilu, kuma babu shakka yin hakan rashin fahimtar manufofin addini ne, alhairin Allah ya kai zuwa ga Sayyiduna Abubakar (Allah ya kara yarda da shi), lokacin da yake jinyarsa da ya yi wafati a cikinta ya yi wa Sayyiduna Umar (Allah ya kara yarda da shi) wasici, a ciki yana cewa: **"Ka sani cewa, Allah yana da ayyukan da ya sanya su da daddare, ba ya amsarsu idan aka gabatar da su da rana, yana kuma da ayyukan da da rana ne ya sanya su, ba ya amsa idan aka**

(10)

gabatar da su da dare, kuma lallai ba ya amsar nafila har sai a gabatar da farali.."

Lallai ingantacciyar fahimtar addinin Allah Madaukakin Sarki da za ta yi daidai da zamaninmu da kuma halin da ake rayuwa a aikace, ta kuma kiyaye da lura da halayen mutane da bukatunsu, ta sanya dole ne kada wurin fahimtar wasu mas'alolin Fikhu a tsaya kawai akan abubuwan da jinsu kawai aka yi, aka haddace, ba tare da an yi ninkaya, ko zurfafa nazari akan manufofin "Fikhul Makasid", ko jera abubuwa, kowanne gwargwadon muhimmancinsa da bukatuwa zuwa gare shi, ko halin da ake ciki, abin da dai zai iya yin sanadiyyar kore manyan manufofin Shari'ar Musulunci..

Karkashin irin wannan fahimta ta manufofin umurnin Shari'a mai tsarki, da kuma tsara, gami da jera muhimman abubuwa ne, muke kara tabbatar da cewa: lallai samar wa mutane da abubuwan da suke bukata yana gaba da yawaita maimaita aikin Hajji da Umura; saboda ita biya wa mutane da al'umma bukatunsu, ta hanyar saukaƙa wa matalauci, da biya masa bukatunsa, ko bayar da sadaka a gare shi da abin da zai fitar da shi daga halin matsi, ko biya wa wanda bashi ya yi masa kanta bashin da ake binsa, duka suna cikin farillan kifaya, kuma kowa ya sani cewa gabatar da faralin kifaya yana gaba da gabatar da dukan nafilfilu, cikinsu har da yawan maimaita ibadun Hajji da Umura.

Lallai muna matuƙar buƙatar yi wa addininmu ingantacciyar fahimta, da riskar girman hatsarin da yake

(11)

tunkararmu, hakan kuma ya kai mu zuwa ga saurin gabatar da ayyukan da za su amfani daukacin al'umma akan ayyukan da daidaikun mutane kawai suka shafa, ko ma mutum daya tilo, idan ayyukan suka ci karo da juna, za mu yi hakan ne muna masu yi wa addininmu biyayya, muna kuma kwadayin cigaba da kasashenmu zuwa ga matakan da suka dace da su, suka kuma yi daidai da zamanin 'ya'yanmu.

Ya Allah Ubangiji ka kare mana kasashenmu, da jama'anmu, da jami'an tsaronmu da suke hana idanuwansu barci wajen ba mu tsaro, ka kare mu daga dukan sharri da abubuwan ki.